Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија” бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11 и „Службен весник на Република Северна Македонија” бр.96/19 и 110/19), како и врз основа на член 22 и член 25 од Законот за средно образование („Службен весник на Република Македонија“ бр. 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/2010, 116/2010, 156/2010, 18/2011, 42/2011, 51/2011, 6/2012, 100/2012, 24/2013, 41/2014, 116/2014, 135/2014, 10/2015, 98/2015, 145/2015, 30/2016, 127/2016, 67/2017 и 64/18) министерот за образование донесе скратена наставна програма по наставниот предмет **француски јазик трет странски јазик** за **III (трета) година** за реформирано гимназиско образование, за учебната 2020/21 година.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМИРАНО ГИМНАЗИСКО ОБРАЗОВАНИЕ

СКРАТЕНА НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО

ФРАНЦУСКИ ЈАЗИК

ТРЕТ СТРАНСКИ ЈАЗИК

ЗА III ГОДИНА

Скопје, 2020 година

1. Вовед

Скратената наставна програма по наставниот предмет **француски јазик трет странски јазик** (реформирано гимназиско образование) се базира на целите предвидени со наставната програма за наставниот предмет што редовно се реализира согласно утврдениот наставен план.

Со скратената програма се утврдуваат определени теми и наставни единици што треба да се реализираат за 159 наставни денови со времетраење на часот од 35 минути, при што се запазува предвидениот неделен фонд на часови утврден во редовната програма, 3 часа неделно, односно вкупно 96 часа.

Наставникот/наставничката при планирањето и реализацијата на наставните единици од скратената програма се води од содржините/темите, конкретните цели, примерите, дидактичките насоки и корелацијата меѓу содржините и предметите утврдени во редовната наставна програма.

2. Преглед на јазични компоненти и вештини[1]

Компонента 1. СЛУШАЊЕ
Компонента 2. ЗБОРУВАЊЕ
Компонента 3. ЧИТАЊЕ

---

[1] Поради интегрираниот пристап при изучување по англискиот јазик , дадените јазични компоненти и вештини не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по истите .

Компонента 4. ПИШУВАЊЕ
Компонента 5. КОМУНИКАТИВНИ МОДЕЛИ
Компонента 6. ГРАМАТИКА
Компонента 7. ВОКАБУЛАР
Компонента 8. КУЛТУРА

3. Дидактички препораки

Целта на овие дидактички препораки е да помогнат на наставникот/наставничката да ги постигне поставените цели на редовната наставна програма за III (трета) година од реформираното гимназиско образование со помош на оваа скратена наставна програма, која ќе биде патоказ за најбитните елементи кои треба да се опфатат. Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет француски јазик (трет странски јазик) е редовната наставна програма (содржините/темите, конкретните цели, примерите, дидактичките насоки и корелацијата меѓу содржините и меѓу предметите).

Појдовна основа за реализација на скратената наставна програма по наставниот предмет француски јазик е редовната наставна програма содржините/темите, конкретните цели, примерите, дидактичките насоки и корелацијата меѓу содржините и предметите).

Во планирањето на наставата за трета година земени се предвид содржините во наставните програми по другите предмети кои се изучуваат во трета година, односно почитуван е принципот на меѓупредметно поврзување во однос на целите и содржините со акцент на интегрирано поврзување со содржини од мајчиниот јазик.

Фокус на вниманието на современата настава е ученикот/ученичката и процесот на учење. Треба да се почитуваат возраста, потребите, интересите на учениците. Наставникот/наставничката не е повеќе единствен извор на знаења и информации и неговата улога не е само пренесување на знаења. Неговата/нејзината улога е да ги поттикнува учениците да користат и други извори на знаења и информации и да ги учи како да учат.

При изборот на активностите треба да се води сметка за диференцијацијата и разновидноста. Треба да се одберат или адаптираат активности кои би одговарале на различните стилови на учење (визуелен, аудитивен, кинестетички);

различните видови интелигенција (вербална-лингвистичка, математичко-логичка, музичко-ритмичка, визуелно просторна и други), како и на нивоата на знаењата на учениците.

Треба да се има предвид дека менувањето на различни форми на работа во наставата (фронтална, индивидуална и работа во парови и групи, истражувачка работа, работилници), како и менувањето на пократки и подолги, побучни и потивки активности, периодите на сконцентрирано внимание и опуштање на учениците за време на часот, ја подобруваат мотивацијата за учење. Наставата по француски јазик се заснова на холистичко учење кое ги опфаќа когнитивните, афективните и моторните аспекти на учениците, односно наставникот/наставничката ќе ги интегрира различните компоненти со што јазикот ќе се учи на функционален начин.

Согласно горенаведеното, по странски јазик не можат да се издвојат, односно не е можно да се планира бројот на часови по одделни компоненти.

Наставата за оваа возрасна група се ориентира на когнитивното учење со зголемена експликација на јазичните структури со свесна примена на јазичните структури во контекст и постапно воведување на граматичкиот метајазик. Во овој период се настојува воедначено да се развиваат говорната и писмената комуникација. Тоа значи дека се обрнува подеднакво внимание на сите јазични вештини: Слушање и Читање, Зборување како од аспект на говорна интеракција, така и од аспект на говорна продукција, како и вештината Пишување.

Наставникот/наставничката треба да ја поттикнува и развива автономијата на учениците преку активности и задачи кои ги оспособуваат учениците да ја преземат одговорноста за своето сопствено учење и знаењето кое го стекнуваат во формален контекст на учење (во училница) и да го користат надвор од неа. Од ова произлегува дека на часовите по француски јазик се стекнуваат основни јазични и социопрагматични знаења и знаења кои се врзани со самиот процес на учење.

Од сето наведено произлегува дека наставникот/наставничката треба да ги учи учениците како полесно и побрзо да учат, како да го сочуваат наученото и како да го користат знаењето во нови ситуации, надвор од училницата. Наставникот/наставничката треба да ги запознава учениците со целите и содржините на активностите/задачите/материјалите и стратегиите на учење кои тие ги применуваат на повисоките нивоа на учење.

Од наставникот/наставничката се очекува да ги учи учениците да развиваат и применуваат стратегии на успешно учење.

Се препорачува, во рамки на дадените теми, а земајќи го в предвид вкупниот фонд на часови предвиден со скратената наставна програма, комуникативните модели да се усвојуваат преку вокабуларот и граматиката. Со оглед на тоа што при изучувањето на странските јазици, компонентите/содржините (комуникативни модели, вокабулар, граматика и култура) и јазичните вештини (слушање, зборување, читање и пишување) се заемно интегрирани, јазичните вештини ќе се увежбуваат при усвојување на компонентите/содржините. Задолжително

е да се усвојат сите комуникативни модели, граматички структури и лексички единици предвидени со редовната наставна програма, а часовите предвидени со редовната наставна програма за увежбување на изучените содржини да бидат редуцирани. Притоа активностите за увежбување да бидат интегрирани во часовите предвидени за новите наставни содржини.

Би требало да се напомене дека со оваа скратена програма по француски јазик дадениот број часови по одделни компоненти може да се менува, односно му/ѝ се остава на слобода наставникот/наставничката за начинот на организацијата на наставата и на часовите, преку поврзување со веќе наученото, како и фузирање на наставни единици, предвидени со редовната наставна програма.

4.Норматив за наставен кадар

Скратената наставна програма ја реализира наставник/наставничка согласно нормативот за наставен кадар даден во редовната наставна програма.

Скратената наставна програма по наставниот предмет **француски јазик (трет странски јазик)** за **трета година** за реформирано гимназиско образование ја утврди

Арх.бр.12-8424/76

16.9.2020 година

Министер за образование и наука

Мила Царовска